

LAULAJAN MERKIT

YLEISTÄ

Suomen Naiskooroliitto ry:n (myöhemmin Naiskooroliitto) laulumerkkien suoritusjärjestys on **perus-, taito- ja mestarimerkki**. Perus- ja taitomerkit voi suorittaa jo ensimmäisellä laululeirillä, mutta mestarimerkkisuoritukseen vaaditaan kaksi erillistä leiriä: harjoitusleiri ja suoritusleiri.

Merkkien suorituslajit ja tentit järjestetään joka vuosi Naiskooroliiton laululeirin yhteydessä. Lisäksi jäsenyhdistykset voivat anoa Naiskooroliiton hallitukselta perus- ja taitomerkkien suorituslajit tai mestarimerkkien harjoitusleiriä kotipaikkakunnalleen. Anomukset leireistä on tehtävä hyvissä ajoin ennen suunnitellun suoritusleirin alkua.

Tilaisuuden järjestävä kuoro kustantaa suorituslajin sääntöjen edellyttämän tutkintolautakunnan jäsenten matkakorvaukset, mahdolliset majoitukset ja päivärahat tai ateriakorvaukset. Vaihtoehtoisesti Naiskooroliitto järjestää koulutuksen, hoitaa maksuliikenteen ja laskuttaa tilaisuuden järjestävää kuoroa.

Merkkien suorituslajissa on oltava mukana Naiskooroliiton valtuuttama henkilö sihteerinä. Sihteeri laatii suorituslajista pöytäkirjan, josta ilmenee tenttisuorituksen aika ja paikka, suorittajien ja mahdollisten avustajien nimet ja stemmat, tutkintolautakunnan kokoonpano sekä tenttisuorituksessa esitetyt laulut. Pöytäkirjapohjan saa Naiskooroliiton toimistosta, jonne se tulee suorituslajin jälkeen lähettää täytettynä.

Naiskooroliiton järjestämän laululeirin yhteydessä ei välttämättä tarvitse suorittaa laulumerkkiä, vaan sinne voi tulla myös opettelemaan ohjelmistoa.

Laulajan tulee hankkia laillinen nuottimateriaali Naiskooroliitosta ja tutustua siihen jo ennen leiriä.

Lisäohjeita mestarimerkin suorittajille

Jos laulajalla on jo aiemmin suoritettu mestarimerkki jostain toisesta ääniryhmästä ja mikäli mestarilaulujen ohjelmisto on pysynyt samana, sekä laulaja on jo suorittanut perus- ja taitomerkit nyt harjoittelemansa mestarimerkin ääniryhmässä, harjoitusleirille osallistuminen ei ole pakollista, mikäli pystyy osoittamaan osaamisensa.

Harjoitusleirin lisäksi Naiskooroliitto järjestää kevättalvella mestarimerkin suorittajille yhden viikonloppuleirin. Leirillä edellisen kesän harjoitusleirillä olleet, sekä suoraan suoritusleirille tulevat laulajat voivat osoittaa taitonsa ja saavat luvan osallistua suoritusleirille.

SUORITUSTILANNE

- tentissä esitettävät laulut arvotaan perus- ja taitomerkkilauluissa etukäteen: perusmerkissä kaikkiaan seitsemän (7) laulua, ja taitomerkissä seitsemän (7) laulua + pakolliset Finlandia ja Viirimme, yhteensä yhdeksän (9) laulua.
- perusmerkkitentissä esitetään ohjelmistosta yhteensä seitsemän (7) laulua, joista yksi (1) on suoritusryhmän oma valinta ja loput kuusi (6) tutkintolautakunnan/Naiskuoroliiton toimiston arpomia. Siitä lauluryhmästä, mistä kvartetin omavalintainen laulu on, jää ryhmässä viimeiseksi arvottu laulu esittämättä.
- taitomerkkitentissä esitetään ohjelmistosta yhteensä yhdeksän (9) laulua, joista yksi (1) on suoritusryhmän oma valinta, kuusi (6) tutkintolautakunnan/Naiskuoroliiton toimiston arpomia, sekä kaksi (2) pakollista, suurkuorona esitettävää laulua (Finlandia ja Viirimme), siitä lauluryhmästä, mistä kvartetin omavalintainen laulu on, jää ryhmässä viimeiseksi arvottu laulu esittämättä.
- mestarimerkkitentissä esitetään yhteensä kaksitoista (12) laulua, joista yksi (1) on suorittajien oma valinta, seitsemän (7) tutkintolautakunnan/Naiskuoroliiton toimiston arpomia, ja neljä (4) esitetään suurkuorona. Siitä lauluryhmästä, mistä kvartetin omavalintainen laulu on, jää ryhmässä viimeiseksi arvottu laulu esittämättä.
- laulujen arvonnin suorittaa tutkintolautakunta/Naiskuoroliiton toimisto ilman ryhmän opettajaa
- perus- ja taitomerkkien tenteissä laulut ilmoitetaan suorittajille 10 min ennen suoritusta
- mestarimerkin tentissä laulut ilmoitetaan 15 min ennen suoritusta
- omavalintainen laulu ilmoitetaan tutkintolautakunnalle ennen arvottujen laulujen julkaisemista
- merkkisuoritustenttiin voi samalla kerralla osallistua neljä (4) laulajaa (kvartetti), yksi kustakin äänestä
- jos suoritustilanteessa ei ole riittävästi laulajia kaikkiin stemmoihin, avustajat voivat laulaa puuttuvat stemmat
- avustajien tulee osata oma stemmansa hyvin
- suorittajat voivat itse sopia laulujärjestyksen
- suorittajat esittävät yhden omavalintaisen laulun merkkilauluohjelmistosta, omavalintainen laulu sisältyy merkkisuorituksen kokonaisuuteen
- tutkintolautakunta voi halutessaan pyytää suorittajilta ylimääräisiä lauluja

LAULUT

- laulut lauletaan kokonaan, ellei merkkitason laululistassa muuta ohjeisteta
- laulut lauletaan alkuperäiskielellä, mikäli se on nuoteissa ja ellei laululistassa muuta ohjeisteta
- perusmerkkitentissä kaikki laulut lauletaan ulkoa
- taito- ja mestarimerkkitentissä osa lauluista lauletaan nuoteista ja osa ulkoa, ohjeet löytyvät kyseisen merkkitason laululistasta
- kolmiäänisessä laulussa samaa ääntä laulavat suorittajat eivät saa laulaa suoritustilanteessa vierekkäin
- latinan lausumisohteet löytyvät laululistoista kyseisten laulujen kohdalta, sekä mm. Unto Paanosen toimittamasta kirjasesta Laulajan latina (Sulasol)

ESITTÄMINEN

- suorittajat voivat laulaa suoritustilanteessa halutessaan ilman johtajaa
- laulujen sävellajeja voi muuttaa tarpeen mukaan

PERUSMERKKI – näistä aloitetaan

Ohjelmiston laulut esitetään tutkintolautakunnalle, jonka muodostaa kolme (3) Naiskooroliiton musiikkivaiokunnan tai sen valtuuttamaa jäsentä, joista vähintään yksi (1) on suorittanut musiikkialan ammattitutkinon. Suorittajien johtaja kuuluu tutkintolautakuntaan yhtenä sen kolmesta jäsenestä.

Perusmerkin suoritusilanteessa edellytetään, että laulaja

- osaa oman stemmansa ohjelmiston lauluista
- osaa laulut ulkoa
- pystyy laulamaan puhtaasti ja musisoimaan yhtyeessä

Perusmerkin suoritusilanteessa

- lauletaan kaikki laulut ulkoa
- ohjelmistosta esitetään yhteensä seitsemän (7) laulua, joista yksi (1) on suorittajien oma valinta ja kuusi (6) tutkintolautakunnan/Naiskooroliiton toimiston arpomia
- tutkintolautakunta/Naiskooroliiton toimisto arpoo seitsemän (7) laulua, mutta mikäli kvartetin oma-valintainen laulu on sama kuin arvonnassa tullut, jää ko. ryhmästä viimeiseksi arvottu laulu pois.
- suoritusilanteeseen arvotaan lauluista 1–4 yksi (1) laulu ja lauluista 5–29 kuusi (6) laulua
- suorittajien omavalintainen laulu ilmoitetaan tutkintolautakunnalle ennen arvottujen laulujen ilmoittamista suorittajille
- omavalintainen laulu on yksi osa koko suorituskokonaisuudesta
- suorittajat voivat laulaa tentissä halutessaan myös ilman johtajaa

TAITOMERKKI - näistä jatketaan (uusi ohjelmisto 5/2020 alkaen)

Ohjelmiston laulut esitetään tutkintolautakunnalle, jonka muodostaa kolme (3) Naiskuoeroliiton musiikkivaiokunnan tai sen valtuuttamaa jäsentä, joista vähintään kaksi (2) on suorittanut musiikkialan ammattitutkinon. Suorittajien johtaja kuuluu tutkintolautakuntaan yhtenä sen kolmesta jäsenestä.

Taitomerkin suoritustilanteessa edellytetään, että laulaja

- osaa ohjelmiston lauluista oman stemmansa hyvin, vaikka laulut saa laulaa nuoteista. HUOM! Viirimme ja Finlandia lauletaan ulkoa
- on harjaantunut oman instrumenttinsa käytössä
- pystyy laulamaan puhtaasti ja musikaalisesti yhtyeessä
- huomioi sävellyksen dynamiikan, tempon ja fraseerauksen; pelkkä nuottien ja sanojen opetteleminen ei riitä

Taitomerkin suoritustilanteessa

- laulut saa laulaa nuoteista, paitsi Viirimme ja Finlandia, jotka lauletaan ulkoa
- ohjelmistosta esitetään yhteensä yhdeksän (9) laulua, joista yksi (1) on suorittajien oma valinta, kuusi (6) tutkintolautakunnan/Naiskuoeroliiton toimiston arpomia, sekä kaksi (2) pakollista, suurkuorona esitettävää laulua (Finlandia ja Viirimme)
- tutkintolautakunta/Naiskuoeroliiton toimisto arpoo seitsemän (7) laulua, mutta mikäli kvartetin omavalintainen laulu on sama, kuin arvonnassa tullut, jää ko. ryhmästä viimeiseksi arvottu laulu pois
- suoritustilanteessa laulut 1–2 lauletaan suurkuorona ulkoa, lauluista 3–9 arvotaan yksi (1) laulu nuoteista, 10–15 arvotaan kaksi (2) laulua nuoteista, lauluista 16–23 arvotaan 2 laulua nuoteista ja lauluista 24–29 arvotaan kaksi (2) laulua nuoteista
- suorittajien omavalintainen laulu ilmoitetaan tutkintolautakunnalle ennen arvottujen laulujen ilmoittamista suorittajille
- omavalintainen laulu on yksi osa koko suorituskokonaisuudesta
- suorittajat voivat laulaa tentissä halutessaan myös ilman johtajaa

MESTARIMERKKI – tähän päästään

Ohjelmiston laulut esitetään tutkintolautakunnalle, jonka muodostaa neljä (4) Naiskuoeroliiton musiikkivaliokunnan tai sen valtuuttamaa jäsentä, joista vähintään kolme (3) on suorittanut musiikkialan ammattitutkinnon. Suorittajien johtaja ei kuulu tutkintolautakuntaan.

Mestarimerkin suoritustilanteessa edellytetään, että laulaja

- osaa mestarimerkkiohjelmiston lauluista oman stemmansa hyvin
- on harjaantunut jo pidemmälle oman instrumenttinsa käytössä siten, että pystyy laulamaan lauluteknisesti vaativan ohjelmiston puhtaasti ja musikaalisesti
- huomioi musiikin dynaamiset ja rytmiset vaihtelut, fraseerauksen, tyylin, tekstin oikean ääntämisen ja tempon
- pystyy musisoimaan yhtyeessä
- pystyy antamaan ääniraudasta äänet yhteen itse valitsemaansa lauluun suoritustilanteeseen arvotuita lauluista
- osaa selittää mestarimerkkiohjelmiston lauluissa esiintyvät musiikin termit

Mestarimerkin suoritustilanteessa

- osa lauluista lauletaan ulkoa, osan saa laulaa nuoteista
- esitetään yhteensä kaksitoista (12) laulua, joista yksi (1) on suorittajien oma valinta, seitsemän (7) tutkintotutkintolautakunnan/Naiskuoeroliiton toimiston arpomia, ja neljä (4) esitetään suurkuorona
- tutkintolautakunta/Naiskuoeroliiton toimisto arpoo lauluja seitsemän (7), mutta mikäli kvartetin omavalintainen laulu on sama kuin arvonnassa tullut, jää ko. ryhmästä viimeiseksi arvottu laulu pois.
- suoritustilanteessa lauluista 1–9 arvotaan kolme (3) nuoteista esitettävää laulua, lauluista 10–12 arvotaan yksi (1) nuoteista esitettävä laulu ja lauluista 13–21 arvotaan kolme (3) ulkoa esitettävää laulua
- laulut 22–24 lauletaan suurkuorona nuoteista
- suorittajien omavalintainen laulu tulee ilmoittaa tutkintolautakunnalle ennen arvottujen laulujen ilmoittamista suorittajille
- omavalintainen laulu on yksi osa koko suorituskokonaisuudesta
- suorittajat voivat laulaa tentissä halutessaan myös ilman johtajaa
- äänenanto ääniraudalla
  - alkuäänet annetaan suorittajan tenttisuoritukseen arvotuita lauluista itse valitsemaansa lauluun (vain säestyksettömät laulut)
  - tapahtuu, kun kyseinen suorittajan valitsema laulu on esitysvuorossa
  - nuotti saa olla esillä äänenannossa myös ulkoa laulettavissa lauluissa
- musiikkitermien selitykset
  - tutkintolautakunta kysyy suorittajalta suoritustilanteen aikana valitsemistaan lauluista
  - nuotti saa olla esillä musiikkitermien selityksiä annettaessa myös ulkoa laulettavissa lauluissa

JOHTAJAMERKKI

Johtajamerkkien suoritusjärjestys on sama kuin laulajilla. Johtajamerkkitenttiä voi pyrkiä suorittamaan ensimmäisen kerran kuoronjohtaja, joka on toiminut kuoronjohtajan tehtävässä niin kauan, että on ehtinyt harjoittaa oman kuoronsa kahteen konserttiin, jotka on itse myös johtanut.

Johtajamerkki suoritetaan tutkintolautakunnalle, jonka muodostaa perus- ja taitomerkissä kolme (3) ja mestarimerkissä neljä (4) Naiskooroliiton musiikkivaliokunnan jäsentä tai sen valtuuttamaa jäsentä, joista

- perus- ja taitomerkkিতেissä kaksi (2) on suorittanut musiikkialan ammattitutkinnon ja heistä vähintään yksi (1) on suorittanut kuoronjohdon A- tai B-tutkinnon
- mestarimerkkিতেissä vähintään kolme (3) on suorittanut musiikkialan ammattitutkinnon ja heistä vähintään kaksi (2) on suorittanut kuoronjohdon A- tai B-tutkinnon.

Suoritustilanteessa edellytetään, että johtaja

- osaa antaa alkuäänet ääniraudalla
- osaa johtaa perus-, taito- ja mestarimerkkiohjelmiston nuoteista
- hallitsee johtamansa ohjelmiston
- hallitsee perustiedot äänenkäytöstä

Päivitys hyväksytty Suomen Naiskooroliiton hallituksen kokouksessa 17.1.2021.